

תכנית מלגות ות"ת לבתר-דוקטורנטיות ובתר-דוקטורנטים מצטיינים מאוכלוסיות המגוון

(חברה ערבית, חברה חרדית ויוצאי אתיופיה)

הנחיות-מחזור ב'-תשפ"ז

I מטרות התכנית

מטרת התכנית היא לסייע לדוקטורנטיות ודוקטורנטים מצטיינים מאוכלוסיות המגוון (מהחברה הערבית, בוגרי החינוך החרדי ויוצאי אתיופיה) מאוניברסיטאות בישראל המתקצבות ע"י ות"ת, לצאת להשתלמות בתר-דוקטורט (פוסט דוקטורט) באוניברסיטאות מובילות בחו"ל, במטרה להיקלט עם סיום ההשתלמות כחברי סגל אקדמי במוסדות להשכלה גבוהה בישראל, ובטווח הארוך, להביא להגדלת מספר חברי וחברות הסגל האקדמי מאוכלוסיות אלה.

מסמך זה מנוסח בלשון זכר מטעמי נוחות בלבד.

בכל מקום בו הפנייה במסמך מנוסחת בלשון זכר, הכוונה לגברים ולנשים כאחד.

II מאפייני התכנית

1. הזוכים בתכנית ייבחרו באמצעות ועדת שיפוט שתורכב ע"פ נהלי מל"ג/ות"ת ובהתאם לקריטריונים של מצוינות אקדמית ובכלל זה, המלצות, פרסומים, השתתפות בכנסים בינ"ל, זכייה בפרסים ומלגות, מחקרים של המועמד, פוטנציאל השתלבות כחברי סגל מובילים והתרשמות כללית.
2. במסגרת התכנית ות"ת מעניקה מדי שנה עד 19 מלגות דו-שנתיות לבתר-דוקטורנטים מצטיינים מאוכלוסיות המגוון מתוכן מוקצות –
 - 9 מלגות לבני החברה הערבית
 - 3 מלגות לבוגרי החינוך החרדי
 - 1 מלגות ליוצאי אתיופיה
- 6 מלגות – סל תחרותי. במלגות אלה יוכלו לזכות מועמדים מכל 3 האוכלוסיות על בסיס הצטיינותם האקדמית.
3. ועדת השיפוט איננה מחויבת לחלק את כלל המלגות שנקבעו לה במכסה השנתית, במידה ומצאה כי איכות המועמדים אינה עונה על דרישותיה וציפיותיה. במידת האפשר, תחליט הוועדה על 2 מועמדים ברשימת עתודה, אשר יוכלו לזכות במלגה במידה ושניים מהזוכים במלגה לא יממשו את זכאותם. עוד יצוין כי ועדת השיפוט אינה מחויבת להתחשב בסדר העדיפויות ששלח המוסד (ראה סעיף 1 להלן "אופן ההגשה").
4. גובה המלגה יעמוד על \$36,000 לשנה (במחירי תשפ"ז), למשך שנתיים.

5. המלגה מיועדת לסיוע במימון ההוצאות במסגרת השתלמות הבתר דוקטורט להלן: הוצאות מחיה, כרטיסי טיסה למלגאים ולמשפחתם והוצאות בגין מעבר המשפחה לחו"ל. המלגה ליוצאים להשתלמות בחו"ל היא בגדר מלגה משלימה למקורות מימון נוספים שמשיגים המלגאים.
 6. תתאפשר הגשת מועמדים אשר התקבלו להשתלמות בתר-דוקטורט במסלול המשולב (חלקו בארץ, חלקו בחו"ל, כמפורט בסעיף 11 תחת "תנאים כלליים להגשת מועמדות").
 7. כל מוסד יוכל להגיש עד 11 מועמדים למלגה בתנאים הבאים:
 - עד 5 מועמדים מהחברה הערבית
 - עד 4 מועמדים בוגרי החינוך החרדי
 - עד 2 מועמדים יוצאי אתיופיה
- האחריות לבחירת המועמדים תהיה בידי המוסדות המגישים. כל מוסד יבחר את מועמדיו לתכנית המלגות בתהליך פנימי ובכפוף לתנאים המפורטים להלן. הגשת רשימת המועמדים לות"ת תעשה בהתאם להנחיות המפורטות בקול הקורא ותלווה בדברי הסבר על תהליך הבחירה והתחייבות על קיום התנאים הדרושים (ראו סעיף 2 אופן ההגשה).

III תנאים כלליים להגשת מועמדות

1. התכנית מיועדת לבעלי אזרחות ישראלית או לבעלי מעמד של "תושב קבע".
2. המועמדים שיוגשו ע"י האוניברסיטאות בישראל המתקצבות ע"י ות"ת, טרם החלו את לימודי הבתר-דוקטורט ובכוונתם לצאת ללימודי בתר דוקטורט בחו"ל במהלך שנת הלימודים העוקבת לזכייה במלגה (תשפ"ז) לתקופה שלא תפחת משנתיים.
3. יוגשו כמועמדים מי שהתקבלו להשתלמות בחו"ל ויש להם מוסד מארח ומנחה, או שנמצאים בתהליך קבלה להשתלמות. זכו או צפויים לקבל מלגת קיום מהמוסד הקולט או מהמוסד השולח או כל מלגת בתר דוקטורט אחרת.¹
- יש לפרט באילו מלגות זכה המועמד או הגיש מועמדות וטרם קיבל תשובה.
4. על המועמדים לקבל את הזכאות לתואר השלישי שלהם עד מועד היציאה לפוסט-דוקטורט ולא יאוחר מחצי שנה לאחר היציאה להשתלמות או שביום היציאה להשתלמות לא חלפו למעלה מחמש שנים ממועד קבלת הזכאות לתואר השלישי שלהם (חופשות לידה באורך של עד חצי שנה לא יכללו במניין השנים).
5. המלגות מיועדות לכלל הדוקטורנטים מאוכלוסיות המגוון.
6. במסגרת תכנית זו לא יוגשו מועמדים אשר היו בעבר בעלי מינוי כחברי סגל אקדמי בכיר (מדרגת מרצה או דרגה מקבילה ומעלה), במסלול הרגיל, במוסד אקדמי כלשהו בארץ או בחו"ל.
7. ההשתלמות תתקיים באחת מהאוניברסיטאות המובילות בעולם.
8. ההשתלמות תתמקד בפעילות מחקרית בתחומי המדעי של המועמד.
9. במשך תקופת ההשתלמות יקדיש המלגאי את מלוא זמנו לפעילות האקדמית באוניברסיטה בה הוא משתלם.

¹ מועמדים שבעת הגשת המועמדות אין בידם אישור על קבלה להשתלמות בחו"ל ו/או אישור על קבלת מלגה משלימה נדרשים להשלים את האישורים הרלוונטיים עד ל-10.9.2025. עבור מועמדים שהוגשו למלגה במסלול המשולב אין חובה להציג מלגת קיום.

10. המסלול המשולב:

- א. מתן מלגה במסלול המשולב תינתן למועמד אשר עומד בכל הקריטריונים לקבלת המלגה ולאחר שהוועדה תשתכנע כי עקב מניעים תרבותיים ו/או משפחתיים ו/או בריאותיים, נמנע מהמועמד לבצע את השתלמות בתר הדוקטורט במלואה בחו"ל.
- ב. מתן המלגה למועמד יותנה בהמצאת אסמכתאות לשיתוף פעולה מוסדר ומוגדר עם מנחה מאוניברסיטת מחקר בחו"ל אשר יאשר את אופן ביצוע ההשתלמות.
- ג. במהלך השתלמות הבתר-דוקטורט, יידרש המועמד לשהייה של לפחות שישה שבועות באוניברסיטת המחקר בחו"ל, בתקופה רציפה או מפוצלת.
- ד. במסגרת התכנית יינתנו עד 4 מלגות במסלול המשולב בכל מחזור.
11. בהתאם להחלטת ות"ת מיולי 2021 המוסדות יפעלו לשדרוג, שיפור והקמת מערכות מחשוב, מידע ואיסוף נתונים באשר למלגה, לרבות מידע ומעקב אחר מועמדים וזוכים.
12. בהתאם למדיניות מל"ג/ות"ת בנושא שוויון מגדרי, יש לעשות מאמץ לגייס ולהגיש מועמדות של מספר שווה של נשים וגברים לתכנית. במידה ולא נמצאו מועמדות מתאימות, יתבקש המוסד להביא דברי הסבר נלווים.
13. מתן המלגות הינו בכפוף לסעיף 11 לכללי המועצה להשכלה גבוהה בדבר זכויות הסטודנט (התאמות עקב טיפולי פוריות, היריון, לידה, אימוץ או קבלת ילד למשמורת או אומנה), תשע"ב-2012 ובהתאם לחוק זכויות הסטודנט. בגין לידה/חופשת לידה, תוארך תקופת המלגה ב-15 שבועות ותינתן תוספת כספית בהתאם.
14. עמידה בתנאי תכנית המלגה מהווה תנאי לקבלת המלגה.

IV אופן ההגשה

יודגש כי תיקי המועמדים וטופסי ההגשה יוגשו באופן מקוון בהתאם להנחיות שיועברו ע"י ות"ת באמצעות לשכת הרקטור של המוסד המגיש ולא באופן עצמאי ע"י המועמדים.

להלן המסמכים הנדרשים להגשה:

1. רשימת המועמדים, המדורגים ע"פ סדר העדיפויות של האוניברסיטה (בהתאם [לטופס האקסל](#) המצורף).
2. מכתב חתום ע"י הרקטור ובו דברי הסבר בנוגע לתהליך בחירת המועמדים: שיקולי המוסד בהגשת כל מועמד, תרומת המחקר שלו וכדומה, וכן התחייבות בנוגע לעמידת המועמדים והמוסד בתנאי התכנית.
3. תיק מועמד (בפורמט pdf, קובץ אחד לכל מועמד), הכולל:
 - 3.1 [טופס הגשה](#) מלא וחתום על ידי המועמד.
 - 3.2 אישור קבלה להשתלמות בתר-דוקטורט מטעם המוסד הקולט. במידה ואין בידי המועמד אישור מתאים, יש להשלימו עד ספטמבר 2026.
 - 3.3 הצהרה חתומה מטעם המועמד כי לקראת השלמת ההשתלמות בחו"ל יפנה אל מוסדות אקדמיים בארץ (אוניברסיטאות ומכללות אקדמיות) לרבות האוניברסיטה השולחת, בבקשה להצטרף כחבר סגל, ובמידה שיקבל הצעה כזו אכן יצטרף אל אחד מהם כחבר סגל.
 - 3.4 קורות חיים של המועמד (עד 2 עמודים, כולל פרטי קשר ופירוט אודות השכלה אקדמית, השתתפות בכנסים, ומלגות/מענקים/פרסים, לא כולל פרסומים).
 - 3.5 מכתב אישי מהמועמד עד עמוד, ובו רקע על המסלול האישי והאקדמי שלו
 - 3.6 אישור זכאות קבלת דוקטורט.²

² במידה ובמועד ההגשה אין בידי המועמד את אישור הדוקטורט, יש להגישו לות"ת עם קבלתו.

3.7 רשימת פרסומים הכוללת הפרדה בין מאמרים שפורסמו/התקבלו לפרסום, ומאמרים שהוגשו ונמצאים בהליך שיפוט. יש לכלול קישורים למאמרים היכן שניתן.

3.8 תקציר עבודת הדוקטורט.

3.9 תכנית המחקר להשתלמות הבתר-דוקטורט.

3.10 מכתב המלצה מהמנחה העתידי לבתר-דוקטורט, אם כבר ידועה זהות המנחה (עד 2 עמודים).

3.11 שניים-שלושה מכתבי המלצה חתומים (באורך מקסימלי של עד 2 עמודים כל אחד) מאנשי אקדמיה בכירים המכירים את המועמד, ופרטים אודות הממליץ (תחום, מוסד וכו'), והקשר שלו עם המועמד. לפחות אחת מן ההמלצות תהיה ממנחה הדוקטורט. ההמלצות לא יהיו בנות יותר משנתיים.

3.12 פירוט מלא אודות מקורות מימון נוספים כגון שכר ו/או מלגה נוספת.

תיקי המועמדים הכוללים את כל המסמכים המוזכרים לעיל, יישלחו עד לתאריך ה- 1.6.2026 על ידי רכזי המלגות המוסדיים לות"ת, באמצעות מערכת המלגות הממוחשבת.

V תנאים למימוש המלגה

1. הענקת המלגה בשנה השנייה מותנית בפעילותו האקדמית של המלגאי ובהעברת הדיווח על פעילות זו, כמפורט בהמשך.
2. ועדת השיפוט שומרת לעצמה את הזכות לבחון את מקורות התקצוב הנוספים של המלגאי. על מנת להבטיח מניעת כפל תקצוב, יודגש כי במקרים בהם זכה המלגאי במלגות או מענקים שמקורם בתקצוב ציבורי ישראלי בנוסף למלגה זו (לרבות מלגות ות"ת נוספות) יהיה על המועמד לבחור במלגה/מענק אחד בלבד. האוניברסיטאות מתבקשות לפרט בטופס המועמדים את מלוא המידע הרלוונטי בנושא זה.
3. בהתאם להחלטת ות"ת מיום 25.9.24, במקום הגשת דו"חות שנתיים לות"ת עבור כל המלגאים הפעילים באותה שנה אקדמית, המוסדות האקדמיים שמועמדיהם זכו במלגה יידרשו בתום כל שנה אקדמית לבצע מעקב אקדמי אחר הזוכים.
דו"ח המעקב האקדמי יועבר על ידי המוסד לחבר סגל אקדמי בכיר בתחום המחקר הרלוונטי אשר יבדוק אותו. בתום בחינת הדיווחים של כל המלגאים מהמוסד באותה שנה (המלגאים הפעילים, כולל אלו המסיימים באותה שנה), ישלח המוסד פירוט שמות המלגאים הממשיכים והמסיימים (כולל מידע רלוונטי בנוגע להפסקת לימודים, סיום לימודים, חל"ד, חל"ת וכיו"ב), וכן אישור שבוצע מעקב אקדמי כאמור לעיל, כולל פרטים לגבי חבר הסגל הבכיר שבדק את הדוח.
- לצורך ניטור ובקרה, רשאי הצוות המקצועי במל"ג/ות"ת לבקש מן המוסדות סיכום של תהליך המעקב האקדמי.
4. דיווח תקציבי - בנוסף יעבירו המוסדות לות"ת דיווח כספי על התשלומים שהועברו לכל המלגאים הפעילים בשנת הלימודים הנוכחית, בכל שנות המלגה, חתום על ידי מנהל הכספים של האוניברסיטה בהתאם להנחיות אגף התקצוב של ות"ת. על סמך הדיווח הנ"ל, תעביר ות"ת לאוניברסיטאות בסוף שנת הלימודים את כספי המלגות בגין השנה כולה עבור כל המלגאים.